

PERSPEKTIVA

A JINÉ OPTICKÉ KLAMY

Phoebe McNaughtonová

Phoebe McNaughtonová
PERSPEKTIVA
A JINÉ OPTICKÉ KLAMY

Copyright © 2007 Phoebe McNaughton

© Wooden Books Limited, 2009

Translation © Petr Holčák, 2010, 2023

Design and typeset by Wooden Books Ltd, Glastonbury, UK.

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být
rozmnožována a rozšiřována jakýmkoli způsobem
bez předchozího písemného svolení nakladatele.

Třetí vydání v českém jazyce (první elektronické).
Z anglického originálu *Perspective and Other Optical Illusions*
přeložil Petr Holčák.

Odpovědný redaktor Marek Pečenka.

Sazba a konverze do elektronické verze Michal Puhač.

V roce 2025 vydalo nakladatelství Dokořán, s. r. o.,

Holečkova 9, 150 00 Praha 5,

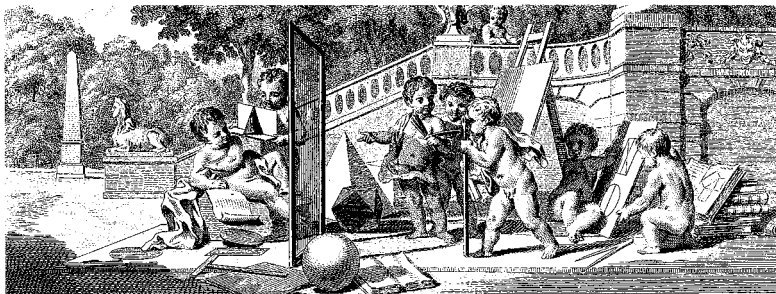
dokoran@dokoran.cz, www.dokoran.cz,

jako svou 1 331. publikaci (462. elektronická).

ISBN 978-80-7675-241-2

PERSPEKTIVA

A JINÉ OPTICKÉ KLAMY

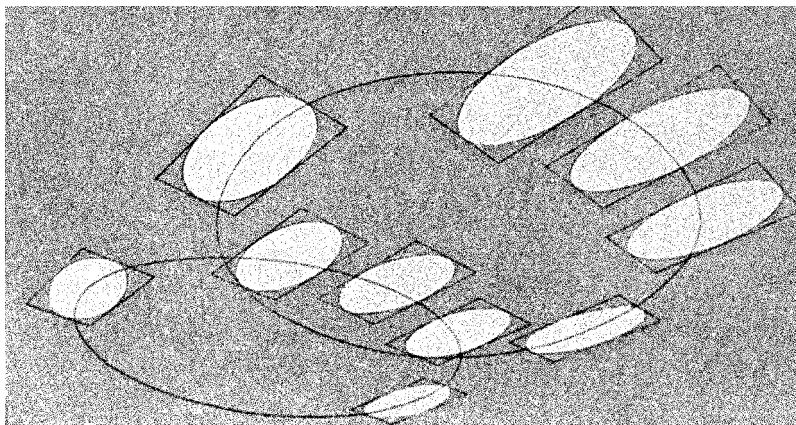
Phoebe McNaughtonová

Lucovi

Velice děkuji Danu Davidsonovi za to, že dal ke vzniku této knížky popud, profesorů Fredu Duberymu z britské Královské akademie za poskytnutou pomoc a Peteru Beaussartovi za to, že mi umožnil přístup ke své knihovně. Původní kresby na stránkách 12, 13, 23 a 25 pocházejí od Dana Goodfellowa. Některé obrázky dodala autorka, ostatní byly převzaty z řady pramenů včetně Jesuit's Perspective (Jezuité a perspektiva, Paříž 1642), L'Atmosphère (Atmosféra) od Camilla Flammariona (Paříž 1888) a Popular Scientific Recreations (Oblíbené vědecké hříčky) od Gastona Tissandiera (Londýn 1885).

Děkuji M. C. Escher Company za svolení k reprodukci obrázků na stránkách 22, 33, 35 a 41 a profesorů Akijošimu Kitaokaovi, který zde umožnil reprodukci svého průkopnického díla.

Další doporučená literatura: Eye and Brain (Oko a mozek) od Richarda Gregoryho, The Science of Art (Vědecká stránka umění) od Martina Kempa a New World, New Mind (Nový svět, nová mysl) od Roberta Ornsteina a Paula Ehrlicha (Methuen 1989).

Jedna z perspektivních analýz formace obláků od Johna Ruskina z jeho knihy Modern Painters (Moderní malíři, Londýn 1856).

OBSAH

Úvod	1
Iluze hloubky	2
Kolmá promítání	4
Šikmá promítání	6
Izometrický systém	8
Jednouběžníková perspektiva	10
Dva až pět úběžníků	12
Stroje na kreslení	14
Něco ze základů perspektivy	16
Perspektivní klamy	18
Stíny	20
Odrazy	22
Přeludy a promítání	24
Světlo na tvaru	26
Atmosférická perspektiva	28
Všechno je relativní	30
Figura a pozadí	32
Nemožné objekty	34
Stopy v kontextu	36
Černobílá schémata v mysli	38
Vzhůru nohama	40
Jak si poradit se světlem	42
Klamy vnímání	44
Iluze pohybu	46
Je to kouzlo	48
Další smysly	50
Duhy sluneční a měsíční	52
Halové jevy	54
Probuzení	56

Toto vlastně není obvyklý popisek, takže zde nenajdete žádné podrobnosti o oněch podivných věcech na obrázku a kupodivu se o nich nic nedozvíte ani v protějším textu.